

II. CURĂȚIRI (11:1 – 22:33)

1) 11:1 – 15:33 Curățirea alimentelor, a trupului și a obiectelor

a) 11:1-47 Curățirea alimentelor

Să analizăm puțin structura capitolului:

1. 11:1-8 Dobitoace curate și necurate
2. 11:9-12 Pești curați și necurați
3. 11:13-19 Păsări curate și necurate
4. 11:20-31 Despre târâtoare
5. 11:32-42 Despre principiul contaminării
6. 11:43-47 Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt

Știm de la Domnul Isus că nimic nu este necurat în sine. Nici o viețuitoare și nici un aliment nu sunt necurate în sine. Toate au fost create de Dumnezeu. Însă ele nu sunt ființe inteligente și responsabile asemenea omului, de aceea, ele nu pot păcătui și deci, nu pot purta fărâdelegea. Cu toate acestea, Dumnezeu le cere evreilor în Levitic 11 ca să privească o parte din viețuitoare ca fiind necurate și urâcioase. Care este rațiunea acestei porunci? Sunt mai multe ipoteze explicative.

Prima insistă pe aspectele de igienă. Astfel, Domnul ar interzice consumarea acelor alimente care, din pricina condițiilor de climă din Israel, puneau în pericol sănătatea trupului lor. Această ipoteză nu este susținută de argumente științifice temeinice.

O a doua ipoteză susține că Dumnezeu interzice evreilor consumarea acelor alimente care, pentru neamurile păgâne din jur erau strâns legate de ceremonii și ritualuri idolatre. Astfel, Yahwe i-ar ajuta pe evrei să se delimiteze de idolatrie. Însă, o simplă privire în religia Egiptului ne ajută să conștientizăm că ipoteza aceasta nu este validă. Multe din animalele consumate de evrei reprezentau zeități egiptene și erau consumate și de aceștia în ritualurile lor.

A treia ipoteză pune accent pe pedagogia divină. Dumnezeu îi învață pe evrei să exerseze ascultarea de El în cele mai mici amănunte ale vieții lor. Ei învață că Yahwe este interesat de toate detaliile, chiar de ce mănâncă ei la masă. Yahwe este prezent cu putere în viața cotidiană a evreului. Prin intermediul acestor reguli ce privesc lumea materială și curățirea exterioară, Yahwe le reamintește de necesitatea curățirii interioare. La fel cum jertfa oglindea necesitatea unei atitudini sfinte în inima evreului, la fel curățirea trupului releva necesitatea curățirii sufletului. Pe Dumnezeu Îl interesa ca inima evreului să fie curată și ca acesta să-I împlinească Legea morală. Însă, Dumnezeu adaugă și porunci care privesc lucrurile materiale și curățiri exterioare. Prin acestea, evreul își amintea mereu de sfințenia lui Dumnezeu și de necesitatea curățirii interioare.

Prin legea privind alimentele, Dumnezeu atrăgea atenția evreului asupra faptului că putea deveni necurat chiar și atunci când stătea la masă. Atingerea de un aliment interzis îl făcea necurat. Cu atât mai mult consumarea alimentelor cu o atitudine necorespunzătoare îl umplea de necurăție. A treia ipoteză mi se pare pertinentă și este în armonie cu multe alte pasaje din Levitic, care insistă pe pedagogia divină.

Nu cred că această explicație este exhaustivă. Cred și în valabilitatea celei de-a patra ipoteze. A patra ipoteză aduce în atenția noastră ideea separării evreilor de celelalte Neamuri. Într-adevăr, legea alimentelor pune bariere foarte mari între evrei și Neamuri. Dumnezeu instaura frontiere sociale solide. Evreul nu se putea apropia de casa unui străin plină cu animale necurate și în care se gătea săptămânal din animale necurate. Însă, străinul se putea apropia de evreu renunțând la alimentele necurate. Această separare este în armonie cu strategia preoției vechi-testamentale. Dumnezeu dorea mântuirea întregului pământ. Cu toate acestea, nu i-a trimis pe evrei misionari până la marginile pământului. Nu, ci i-a pus deoparte pe evrei, din mijlocul Neamurilor, i-a adunat și i-a așezat într-o țară. Evreii erau o națiune între celelalte națiuni. Dacă ei trăiau în ascultare, Dumnezeu îi binecuvânta nespun de mult (material și spiritual) și atunci toate națiunile pământului aveau să privească spre ei și să vină la Ierusalim pentru a cunoaște pe Dumnezeul celei mai binecuvântate națiuni de pe Terra. Deci, nu evreii mergeau către Neamuri, ci Neamurile se apropiau de evrei, în urma binecuvântărilor vizibile și incredibile de care ei ar fi beneficiat dacă trăiau în ascultare (vezi Deuteronom 28).

Pentru a consolida ideea acestei strategii, Dumnezeu dă legea alimentelor, prin care pune bariere clare între evrei și Neamuri și prin care se împiedică apropierea evreilor de Neamuri. Evreii sunt ajutați să se focalizeze în interior, pe dezvoltarea lor ca națiune. Aceasta este chemarea pe care le-a făcut-o Domnul. În felul acesta avea Domnul să își înalțe Numele înaintea întregului pământ. Să citim câteva pasaje care ilustrează strategia preoției din Vechiul Testament:

1. *„Domnul va face ca binecuvântarea să fie cu tine în grânarele tale și în toate lucrurile pe care vei pune mâna. Te va binecuvânta în țara pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău... Toate popoarele vor vedea că tu porți Numele Domnului și se vor teme de tine.” (Deuteronom 28:8,10)*
2. *„Așa vorbește Domnul oștirilor: «Vor mai veni iarăși popoare și locuitori dintr-un număr mare de cetăți. Locuitorii unei cetăți vor merge la cealaltă și vor zice: «Haidem să ne rugăm Domnului și să căutăm pe Domnul oștirilor! Vrem să mergem și noi!» Și multe popoare și multe neamuri vor veni astfel să caute pe Domnul oștirilor la Ierusalim, și să se roage Domnului.» Așa vorbește Domnul oștirilor: «În zilele acelea, zece oameni din toate limbile neamurilor vor apuca pe un Iudeu de poala hainei și-i vor zice: «Vrem să mergem cu voi, căci am auzit că Dumnezeu este cu voi!»” (Zaharia 8:20-23)*

Legea alimentelor îi constrângea pe evrei să rămână în țara lor și să trăiască separați de Neamuri. Era o mare provocare să pleci în străinătate. Ne aducem aminte de Daniel capitolul 1. Daniel nu a plecat de capul lui. Însă, el s-a confruntat cu situații dificile din pricina legii alimentare. Conform strategiei preoției, evreul nu trebuia să plece în străinătate. El trebuia să rămână în mijlocul poporului Domnului, în țara sfântă și să susțină prin mărturia vieții lui preoția colectivă a lui Israel.

Legea alimentației îi îngreuna evreului plecarea în străinătate și-l încuraja să rămână în țara cea sfântă. Legea alimentației a fost concepută de Domnul astfel încât ei să se deosebească de toate celelalte Neamuri. Doar astfel barierele sociale erau reale și solide.

Deci, am identificat și un alt rol al acestor porunci: acela de a-i deosebi de toate celelalte popoare. Era important ca evreii să trăiască sentimentul unicității, să-și descopere adevărata identitate și să se detașeze de Neamurile păgâne din jur. Ei nu trebuia să fie ca ceilalți. Erau un popor sfânt, pus deoparte pentru Domnul. Astfel de reguli îi ajutau să se distingă foarte repede printre popoare și să-și conserve identitatea națională. Ca popor, evreii trebuia să intre în atenția Neamurilor din jur. Neamurile trebuia să-l perceapă ca pe ceva deosebit, unic. Israel trebuia să fie unic prin împlinirea poruncilor morale. Acesta era elementul care trebuia să ajungă la cunoștința celorlalte Neamuri: faptul că ei nu se închină la idoli, ci slujesc unui Dumnezeu nevăzut (Creatorul), iubindu-și aproapele ca pe sine. Aceasta este calea spre mântuire. Dar, pentru a ajunge la aceste informații ei trebuia să se apropie de Israel, să-l cerceteze și să-l studieze. Or, pentru aceasta, Israel trebuia să atragă atenția și să șocheze pe scena istoriei. Dumnezeu dorea să-l facă să iasă în evidență prin abundența binecuvântărilor materiale. Dar au mai fost popoare prospere și mai erau pe scena istoriei popoare foarte puternice. Alături de binecuvântările materiale vizibile, Dumnezeu face ca Israel să iasă în evidență și prin alte tipuri de porunci.

Legile care-l ajutau pe Israel cel mai bine să iasă în evidență erau: Sabatul și legea alimentației. Evreii erau singurii care se odihneau a șaptea zi. Era un lucru care sărea în ochi. Însuși Domnul mărturisește: „*Să nu care cumva să nu țineti Sabatele Mele, căci acesta va fi între Mine și voi și urmașii voștri un semn după care se va cunoaște că Eu sunt Domnul, care vă sfințesc.*” (Exod 31:13).

Și apoi, Israel sărea în ochi prin interdicțiile alimentare unice pe care le avea. Era un popor care nu se amesteca cu celelalte popoare, care evita migrarea în alte teritorii. Ei trăiau separat. Ei nu se puteau apropia de ceilalți, dar nici ceilalți nu se puteau apropia oricum de ei. De exemplu, cine nu știe prin lume că evreii nu consumă carne de porc?

Într-adevăr, cred că unele dintre cele mai cunoscute informații despre poporul evreu sunt: țin Sabatul și nu consumă carne de porc. Nu putem să nu lăudăm înțelepciunea lui Dumnezeu care a rânduit practici prin care să atragă tuturor popoarelor atenția asupra lui Israel, și prin care Israel însuși să se perceapă ca unic și să-și înțeleagă funcția și rostul în lume.

Deci, în concluzie, legea alimentației avea următoarele funcții:

- ⇒ îi aducea aminte evreului despre sfințenia lui Dumnezeu;
- ⇒ îi ajuta pe evrei să nu se amestece cu Neamurile și să respecte strategia preoției colective;
- ⇒ îi ajuta pe evrei să se perceapă un popor sfânt și unic, cu o menire precisă în lume;
- ⇒ îl făcea pe Israel să iasă în evidență în ochii Neamurilor;

b) 12:1-8 Curățirea femeilor după naștere

În fața acestui pasaj îmi vin în minte următoarele două întrebări: „Ce mesaj voia Dumnezeu să transmită prin acest ritual?” și „De ce în cazul nașterii unei fete perioada de curățire era mai mare?”.

Ne aducem aminte că, în Levitic, întâlnim elemente care nu reprezintă nimic în sine, însă care sunt purtătoare de mesaje sfinte. Nașterea nu pângărea sufletul femeii. Era în

schimb vorba de un aspect de necurăție fizică ce ținea de trup. În Levitic întâlnim multe legi care privesc curăția trupului. Acestea sunt importante pentru sănătatea fizică a evreului și a comunității sale. Sunt reguli de igienă, prin care sunt prevenite bolile și răspândirea acestora.

Însă, Dumnezeu încarcă cu semnificații mai profunde această curățire exterioară a trupului. De multe ori evreul trebuia să aducă jertfe pentru curățirea trupului său. Astfel, Domnul îi aducea aminte, prin intermediul curățirii exterioare, de necesitatea curățirii interioare. Evreul trebuia să înțeleagă că Domnul vrea mai întâi ca partea dinlăuntru să fie curată. Astfel, pentru a fi plăcut Domnului, curățirea exterioară trebuia să fie o oglindire a curățirii interioare.

Dumnezeu introduce deci tot felul de reguli privind curățirea trupului. Una din acestea privește curățirea femeilor după naștere. Era o nouă lecție despre sfințenia lui Dumnezeu.

În fața necurățiilor exterioare fizice, noi avem o reacție de repulsie. Este o reacție normală și automată. Evreul trebuia să înțeleagă faptul că într-un mod asemănător reacționează Domnul în fața fărădelegii. În mintea evreului se sădea adânc ideea incompatibilității dintre sfințenia lui Dumnezeu și păcat, între curat și necurat. Noi ne obișnuim cu păcatul și nu mai reacționăm automat în fața oricărei fărădelegi. De aceea, ne vine greu să înțelegem sfințenia lui Dumnezeu și cât de mare este repulsia Sa înaintea oricărui păcat. Paralela cu necurățiile fizice ne este de mare ajutor în acest sens.

Mă întreb dacă, în afară de această lecție generală despre sfințenia lui Dumnezeu, ritualul din capitolul 12 are și un mesaj specific. Curățirea exterioară trebuia să își găsească un corespondent în curățirea inimii. Astfel, în acea perioadă, femeia trebuia să-și cerceteze partea dinlăuntru și să îndepărteze orice atitudine păcătoasă și orice gând rău. Care sunt ispitele specifice perioadei imediat următoare nașterii? Sunt mai multe ispite. Una ar fi legată de slăbirea organismului și de oboseală. În slăbiciune fizică sunt mult mai vulnerabil, și mai ales în domeniul iușimilor, mâniilor, nemulțumirilor și cărtirilor. Apoi, mama se poate alipi într-un chip idolatru de copilul ei. Mama se poate umfla de mândrie în fața femeilor care încă nu au copii (în acea perioadă era un lucru foarte rușinos să nu ai copii). După naștere, femeia este de regulă ceva mai grasă. Ea putea suferi din această pricină și putea să cârtească. Și mai sunt și alte ispite. Oricum, prin această lege, Domnul ne atrage atenția asupra faptului că, după naștere, urmează o perioadă mai dificilă pentru femeie și că aceasta trebuie să vegheze cu mare atenție asupra curățirii inimii ei.

În același timp, această lege oferă protecție femeii și previne abuzurile din partea soțului. În această perioadă, fiind necurată, ea nu avea voie să întrețină relații sexuale. În 12:2 ni se spune că femeia va fi necurată ca în timpul perioadei ei din fiecare lună. Or, în Levitic 18:19, Dumnezeu va porunci: *„Să nu te apropii de o femeie în timpul necurăției ei, când este la soroc, ca să-i descoperi goliciunea.”* Ba mai mult, în Levitic 20:18, Dumnezeu avertizează: *„Dacă un om se culcă cu o femeie care este la sorocul femeilor, și-i descoperă goliciunea și ea își descoperă scurgerea sângelui ei, amândoi să fie nimiciți din mijlocul poporului lor.”*

Astfel, prin această lege din Levitic 12, femeia era protejată împotriva abuzului. Ea avea timp să se odihnească, să se refacă. Este foarte posibil ca, după naștere, apetitul sexual al femeii să scadă. Dumnezeu are în vedere slăbiciunile și reacțiile trupului ei și o protejează de abuzuri. Bărbatul putea învăța și el din această lege că este bine să nu o constrângă pe soție să întrețină relații sexuale în perioade dificile pentru ea din punct de vedere psihic și fizic. În cele din urmă, el trebuie să-și iubească aproapele (soția) ca pe sine.

Mai rămâne să clarificăm de ce în cazul nașterii de fete perioada de necurăție și de

curățire era dublă, și anume: 14 zile (7x2) și 66 de zile (2x33). În mod cert, fetița nu era „mai necurată” decât băiețelul, și nici băiețelul mai prețios decât fetița. Amândoi erau două suflete de mare preț aduse în ființă de Creator. Întrebarea este: Ce mesaj transmitea Dumnezeu evreilor prin această diferențiere?

Mă gândesc la faptul că atunci era vremea când era mult mai valorizată social nașterea unui băiat ca nașterea unei fete. În acest context, după nașterea unei fete, mama se putea confrunta mai intens cu ispita nemulțumirii și cărtirii. Oare prin perioada mai lungă de curățire, Dumnezeu îi atrage atenția asupra unor pericole spirituale mai mari în cazul nașterii unei fete? Tot ce este posibil. Geneza capitolul 30 și 1 Samuel capitolul 1 ne ajută să înțelegem câte ceva din mentalitatea vremii respective cu privire la naștere. În mijlocul acelei mentalități, nașterea unei fete putea reprezenta un moment de ispitire destul de intens.

Nu-mi vin alte idei în minte. Observ faptul că pasajul amintește și de tăierea împrejur: „În ziua a opta copilul să fie tăiat împrejur.” (12:3). Să fie vreo legătură între tăierea împrejur a băieților și diferența de timp pentru curățire din cele două situații? Nu mă pot pronunța deocamdată.

c) 13:1-59 Diagnosticarea leprei pe om și pe case

Autorul insistă foarte mult pe tematica leprei. El alocă 116 versete leprei. Această proporție mare de text ne atrage atenția asupra unor lucruri foarte importante pe care vrea să ni le comunice Domnul.

Textul alocat identificării leprei de piele are următoarea structură:

- 1-8 Cercetarea pentru o umflătură, pecingine sau o pată albă
- 9-17 Cercetarea pentru o rană de lepră
- 18-23 Cercetarea pentru o bubă care a fost tămăduită
- 24-28 Cercetarea pentru o arsură pricinuită de foc
- 29-37 Cercetarea pentru o rană pe cap sau la barbă
- 38-39 Cercetarea pentru pete albe
- 40-44 Cercetarea pentru căderea părului
- 45-46 Izolarea celui declarat necurat

Menționăm mai întâi că era vorba de mai multe tipuri de lepră. Unele erau mortale, altele erau doar niște boli de piele mai grave. Regulile foarte detaliate din capitolul 13 sunt o lecție de medicină și sunt extrem de folositoare și astăzi. Scopul principal al acestor reguli îl reprezintă din punct de vedere medical prevenirea epidemiilor. Într-adevăr, cel necurat era izolat de comunitate.

Pasajul ne prezintă șapte situații distincte. Preotul trebuia să cerceteze cu grijă fiecare caz în parte și nu trebuia să se grăbească cu punerea diagnosticului. Dacă era nevoie, trebuia să aștepte și 14 zile până la punerea diagnosticului final. O altă observație este aceea că

semnul principal al leprei era extinderea bolii de piele, iar retragerea acesteia presupunea, de regulă, un diagnostic pozitiv.

Însă, dincolo de importanța acestor reguli pentru sănătatea comunității, în mod cert există și semnificații spirituale în acest pasaj. Regulile pentru curățirea trupului trebuia să aducă aminte evreului de sfințenia lui Dumnezeu și de necesitatea imperioasă de curățire a sufletului. Însă, alături de această lecție generală despre sfințenia lui Dumnezeu, regulile referitoare la lepră transmiteau și un mesaj specific.

Putem afirma că lepra era un simbol al păcatului și al pedepsei lui Dumnezeu din pricina lui. Chiar manifestarea ei în trup ne duce cu mintea la degradarea și putrefacția cauzate de păcat. Un om lepros este o imagine cât se poate de relevantă a efectelor păcatului asupra creației lui Dumnezeu. Apoi, sunt pasaje care ne descoperă faptul că Domnul va lovi cu lepră sau boli de piele pe cei răzvrățiți. Dumnezeu a lovit cu bube la șezut pe Egipteni, iar în Deuteronom 28, printre blesteme găsim și următoarea amenințare: „*Domnul te va bate cu buba rea a Egiptului, cu bube rele la șezut, cu râie și pecingine, de care nu vei putea să te vindeci.*”. Ne aducem aminte și de lovirea lui Ghehazi cu lepră din pricina iubirii de bani (2 Împărați cap. 5), dar și de pedepsirea lui Ozia cu lepră pentru mândria sa și îndrăzneala sa de a intra în Locul Sfânt (2 Cronici 26).

Este adevărat că nu întotdeauna prezența leprei era semnul pedepsei lui Dumnezeu (vezi exemplul lui Iov), însă, de multe ori era o consecință directă a păcatului. Și lepra este într-adevăr o imagine sugestivă pentru păcat. Lepra degradează, distruge, lepra se extinde pe trup și se răspândește cu ușurință în comunitate. Atunci când păcatul intră în viața unui om, el nu provoacă doar o mică distrugere. Atâta vreme cât rămâne nerezolvat, el distruge continuu. Este asemenea unui focar de infecție ce se răspândește cu repeziciune în tot sufletul aceluși om. Ba mai mult, dacă a sa comunitate rămâne pasivă, păcatul său se va răspândi cu repeziciune și în comunitate. De aceea, izolarea celui bolnav de lepră ne trimite cu gândul la măsurile pe care trebuie să le ia comunitatea față de cel ce se complăce în păcat.

O întrebare foarte importantă a capitolului 13 este: De ce doar preotul, și nu altcineva (nici măcar Leviții sau judecătorii) trebuia să pună diagnosticul? În cele din urmă, oricine din norod putea învăța simptomatologia descrisă în capitolul 13. Faptul că cel suspectat de lepră trebuia să se înfățișeze înaintea preotului întărește interpretarea conform căreia lepra avea și profunde conotații spirituale.

Este foarte posibil ca lepra să fie consecința unui păcat și atunci preotul trebuia să-l îndemne să-și mărturisească păcatul și să aducă jertfă pentru păcatul lui. Preotul trebuia să-i ofere ajutor spiritual. Era posibil ca lepra să rămână ca și consecință a unui păcat, chiar dacă acel evreu s-a pocăit sincer de fărâdelegea sa. Preotul trebuia să-i confirme iertarea și să-l încurajeze cu faptul că toate lucrurile (chiar și consecințele păcatelor noastre) lucrează împreună spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu.

Și, nu în ultimul rând, lepra putea fi o încercare divină asupra celui neprihănit. Preotul trebuia atunci să-i vorbească despre exemplul lui Iov și să-l motiveze să nu se răzvrătească împotriva lui Dumnezeu.

Capitolul 13 înalță înaintea noastră un adevăr extrem de important. Am repetat de mai multe ori faptul că, în Levitic există mereu o corespondență între curățirea fizică și curățirea spirituală. Din această perspectivă, principiile din capitolul 13 ce privesc diagnosticarea unei boli fizice ar fi valabile și în domeniul diagnosticării unei boli spirituale.

Principiile diagnosticării leprei ar putea fi rezumate în felul următor:

1. diagnosticul poate fi pus doar de persoana autorizată de Dumnezeu;

2. cazurile neclare nu sunt neglijate și nici lăsate nesoluționate;
3. fiecare caz este luat în serios și analizat cu mare atenție până la punerea diagnosticului final;
4. există simptome diferite și, de aceea, fiecare caz este analizat separat;

Această seriozitate în punerea diagnosticului era justificată de pericolul răspândirii unei epidemii. Uneori era nevoie de 2 săptămâni pentru punerea unui diagnostic. Diagnosticarea putea fi un proces pretențios și costisitor. Cu toate acestea, din pricina potențialului pericol, nimeni nu-și putea permite ignorarea reclamațiilor și nici neglijarea cazurilor confuze. Consecințele unei epidemii de lepră puteau fi devastatoare pentru o comunitate. Însă, cu mult mai grave erau consecințele unei epidemii de natură spirituală. Pierderea veșnică a sufletului e mult mai gravă decât pierderea trupului trecător. Deci, dacă aceste principii se aplicau în domeniul diagnosticării leprei, cu atât mai mult era necesar aplicarea lor în cazul bolilor spirituale.

Dacă ar fi să transpunem principiile de mai sus în plan spiritual, am descoperi următoarele:

1. Într-o comunitate, păcatul cu posibil risc de contaminare trebuie analizat de persoane mature din punct de vedere spiritual, chemate de Domnul pentru această slujbă.
2. Situațiile neclare nu trebuie „lăsate în aer”, ci ele trebuie avute sub supraveghere și analizate în timp.
3. Nu există rețete general valabile; fiecare caz trebuie analizat în parte.

Pot fi comportamente ciudate ale unor persoane din comunitate. Ele par a fi păcătoase, dar nu este certitudinea că sunt așa înaintea Domnului. Comunitatea nu poate închide ochii. Riscul este imens. Dacă este vorba de păcat, el se va răspândi cu repeziciune în viața acelor oameni și apoi în întreaga comunitate.

d) Levitic 14:1-57 Curățirea de lepră

Curățirea leprei de om avea două etape. A doua etapă avea loc înaintea Domnului, înaintea Cortului Întâlnirii. Prima etapă, cred că îl pregătea pe fostul lepros pentru apropierea de Cortul Întâlnirii. A doua etapă, cea de la Cort, era cea mai importantă. Însă un fost lepros nu se putea apropia așa, deodată, de Casa Domnului. El era curățit prin jertfă și apă și aștepta șapte zile. În cele șapte zile se putea observa cu ușurință orice revenire a leprei.

Primul ritual de curățire conținea câteva simboluri noi pe care nu le-am mai întâlnit în cartea Levitic. Apare lemnul de cedru, cârmâzul și isopul, care erau înmuiate în sânge pentru ca cel ce trebuia să fie curățit să fie stropit de șapte ori. Se face astfel o paralelă interesantă între curățirea trupului și cea a sufletului. În Psalmul 51, David se roagă cu disperare: „*Curățește-mă cu isop și voi fi curat; spală-mă, și voi fi mai alb decât zăpada*”. (Psalm 51:7) Se insistă astfel pe efectul de curățire al sângelui. Sângele jertfei îndepărta orice păcat și orice întinăciune. Cel necurat devenea curat. Sufletul celui păcătos devenea alb ca neaua, fără pată înaintea Domnului.

Apoi mai apar cele două păsări: cea care trebuia omorâtă și cea care, după ce a fost înmuiată în sânge, trebuia să fie lăsată slobodă pe câmp. Care să fie semnificația acestui ritual? O interpretare este aceea că evreul se aseamănă cu pasărea cea vie. Pasărea cea vie

rămânea vie și era slobozită deoarece a fost înmuiată în sângele celeilalte păsări. O pasăre rămânea în viață și era slobodă deoarece cealaltă a murit în locul ei. La fel, cel lepros se putea bucura din nou de viață și libertate pentru că altcineva a murit (sau avea să moară) în locul lui.

A doua interpretare accentuează asemănările dintre acest ritual și cel de la Yom Kippur. Sunt singurele situații (curățirea celui lepros și marea zi a curățirii) când pentru ispășire se folosesc două viețuitoare dintre care una este omorâtă, iar cealaltă lăsată vie. Astfel pasărea cea vie ar purta păcatele și le-ar duce departe de evreu și de tabără. Când era izolat, evreul nu putea să-și aducă jertfele de ispășire la Cort. Știm că de Yom Kippur erau îndepărtate doar păcatele mărturisite la Cort. Cum evreul lepros nu avea acces la Cort, atunci însemna că păcatele sale nu au fost purtate de țapul pentru Azazel. Era posibil ca cel lepros să fi stat afară din tabără mai mult de un an. De aceea, se pare că Domnul organizează un mic Yom Kippur special pentru el. Astfel, conștiința sa era liniștită și nu se mai frământa că nu a putut aduce jertfe la Cort înainte de Marea Sărbătoare a Ispășirii.

Observăm astfel delicatețea lui Dumnezeu și grija Lui pentru conștiința și pacea celui care a fost lepros. Dumnezeu dorește ca cel lepros să se simtă 100% curat și să nu fie împovărat de nici o temere sau îndoială cu privire la deplina sa curățire și la rezolvarea tuturor păcatelor sale.

Însă acest prim ritual nu este suficient pentru curățirea celui lepros. A opta zi este adus la Cortul Întâlnirii, înaintea Domnului. El este adus chiar în fața Stăpânului taberei de care a fost izolat. Aici, el trebuie să experimenteze acceptarea deplină din partea Domnului. Ritualul conține o jertfă pentru vină, o jertfă de ispășire, o ardere de tot și un dar de mâncare. Prin jertfa de vină și de ispășire, evreul era atenționat cu privire la eventualele păcate care au cauzat lepra și era chemat să își exprime regretul față de ele și angajamentul că nu le va mai repeta. Iar prin arderea de tot și prin darul de mâncare, el se rededica cu toată inima sa Domnului. Însă Domnul a considerat că nu era suficient acest lucru și, de aceea, a mai poruncit câteva lucruri, și anume: evreul să fie uns pe urechea cea dreaptă, pe degetul cel mare al mâinii drepte și pe degetul cel mare al piciorului drept. Este imposibil să nu sesizăm asemănarea cu ritualul intrării în slujbă al Marelui Preot. În mod cert sunt și diferențe notabile față de ritualul din Levitic capitolul 8. Diferențele ne arată că fostul lepros nu devenea Mare Preot. Însă asemănările ne vorbesc despre reabilitarea sa înaintea comunității și înaintea propriei persoane. Până acum, leprosul a fost cel marginalizat și izolat, cel judecat și disprețuit de unii din popor, cel care nu a mai putut participa la preoția colectivă a lui Israel și nici la luptele și sărbătorile poporului Domnului. El a stat departe de frământările națiunii.

Acum era reprimat în comunitate, dar nu ca rob, ci ca membru cu drepturi depline. El reintra în funcția de preot și martor al lui Yahwe printre popoare. El participa din nou la funcția preoției colective a lui Israel. Prin acest ritual special și măreț, i se aducea aminte de onoarea și responsabilitatea de a participa la preoția colectivă a lui Israel. În același timp, unicitatea ritualului îi conferea un sentiment al reabilitării complete. El fusese primit din nou în comunitate de Domnul, și nu oricum, ci într-un mod asemănător în care Domnul îl primea pe Marele Preot în funcția sa. Acest ritual cu totul special era o lecție atât pentru evreu, cât și pentru comunitate. Comunitatea trebuie să înțeleagă că Domnul l-a primit înapoi ca membru cu drepturi depline. Orice stigmat sau marginalizare sau orice aluzie la trecutul păcătos și rușinos nu-și mai avea rostul. El fusese primit de Domnul și nu ca rob, ci ca preot și slujitor al Său! Și același lucru trebuia să îl înțeleagă și cel lepros. Nu mai era timpul pentru autoînvinovățire sau jenă și rușine față de ceilalți din comunitate. El trebuia să își recapete demnitatea și să privească cu curaj în ochi pe ceilalți din jur. Dacă Domnul l-a primit și acceptat, trebuia ca și el să se accepte pe sine și să nu îi pese dacă ceilalți îl acceptă sau nu. Și nu în ultimul rând, ritualul îi aducea aminte că întoarcerea în comunitate însemna o întoarcere

în slujba preoției. El nu devenea preot la Cort, însă făcea parte din poporul de preoți ai lui Israel, care trebuia să fie o lumină printre popoare.

Și dacă era sărac, se acceptau și jertfe mai mici, însă nu se renunța la ungerea sa cu sânge și cu untdelemn, adică la asemănarea cu ritualul consacrării Marelui Preot. La Cort erau două ritualuri extrem de importante și care vaeau loc foarte rar. Era ritualul de Yom Kippur, care avea loc o dată pe an, și ritualul de consacrare a preoților care de asemenea nu avea loc în fiecare lună. Ei bine, aceste două mărețe ritualuri sunt simulate sau reluate într-o dimensiune mai mică doar cu o simplă ocazie: primirea înapoi în tabără a celui ce a fost lepros.

Dumnezeu ne atenționează cu privire la două mari pericole: reacția nepotrivită a comunității față de cel primit din nou în comunitate și atitudinea celui odată izolat față de el însuși. Domnul dorește ca a Sa comunitate să îl primească pe cel altădată izolat așa cum îl primește El. Și Domnul vrea ca cel în cauză să se simtă acceptat și reabilitat pe deplin.

Ultima parte a capitolului 14 ne prezintă curățirea leprei de pe case. În capitolul 13 ne-am întâlnit și cu diagnosticarea leprei de pe haine. Aceste porunci erau foarte utile pentru sănătatea fizică a comunității de evrei. Într-adevăr, focarele de infecție de lepră se puteau situa și pe haine și pe case. Principiile igienice și medicale din Levitic sunt foarte bune și valabile și astăzi. Însă prezența preotului în ambele situații ne atrage atenția și asupra semnificațiilor și implicațiilor spirituale.

În capitolul 14 găsim un verset foarte important: „*După ce veți intra în țara Canaanului, pe care v-o dau în stăpânire, dacă voi trimite vreo rană de lepră pe vreo casă din țara pe care o veți stăpâni...*” (14 :34) Dumnezeu recunoaște aici că El este Cel care trimite lepra. De aceea, situația are și implicații spirituale. Într-adevăr, de ce a trimis Dumnezeu lepra peste vreo casă sau peste vreun obiect? Dumnezeu putea pedepsi, atenționa sau încerca un evreu lovindu-i casa cu lepra.

Este foarte important faptul că era un ritual al curățirii casei. Acest ritual era identic cu ritualul curățirii omului lepros: o pasăre era omorâtă, iar cealaltă era lăsată liberă pe câmp. Ideea de ispășire ne atrage din nou atenția asupra leprei ca și consecință a păcatului. Fie lepra din acea casă era o pedeapsă în urma unui păcat a acelei familii, fie era un semn al degradării și putrefacției, o mostră a creației decăzute din pricina răvrătirii omului din Eden. Oricum, era nevoie de ispășire. De ce era folosit același ritual cu păsările? În mod cert, ritualul nu este ale la întâmplare. Cred că și ordinea este importantă. Mai întâi, autorul ne prezintă acest ritual în contextul curățirii leprei de om și de-abia apoi ne vorbește despre folosirea acestui ritual și pentru curățirea leprei de pe case.

Evreului i se putea sugera astfel că ispășirea pentru casă avea în vedere și ispășirea pentru oamenii care locuiau în acea casă. Dacă lepra era o pedeapsă divină, atunci nu casa era vinovată, ci oamenii care locuiau în ea. Ei erau cei care aveau nevoie de ispășire.

e) 15:1-33 Curățirea de scurgeri de sămânță și de sânge

Să revenim din nou la cele două planuri. În primul rând, regulile din capitolul 15 sunt foarte bune în a proteja sănătatea fizică a individului și a comunității. Însă Dumnezeu dorește să le comunice și un mesaj de natura spirituală. În 15:31 Dumnezeu explică : „*Așa să depărtați pe copiii lui Israel de necurățiile lor, ca să nu moară din pricina necurățiilor lor, dacă pângăresc Cortul Meu care este în mijlocul lor.*”

Dumnezeul din mijlocul taberei era un Dumnezeu sfânt. Este o incompatibilitate totală între sfințenia lui Dumnezeu și necurăție. Necurăția trupească ne trimite cu gândul la

necurăția sufletească. Necesitatea curățirii trupului ne învață despre necesitatea realizării unei curățiri mai importante: cea interioară.

Capitolul 15 are însă și un anume specific. Elementele puse în discuție țin de domeniul sexualității și al procreării și sunt elemente care se repetă regulat fără a putea fi controlate. Este vorba de niște procese fiziologice ale organismului ce se repetă fără ca omul să poată opri repetarea lor. La femei, scurgerea de sânge are loc o dată pe lună. La bărbați, scurgerea de sămânță nu are o ciclicitate fixă, însă de cele mai multe ori apare fără a putea fi controlată. Perioada de necurăție dura șapte zile. Cumva Dumnezeu îi codamnă și pe bărbat și pe femeie la șapte zile de necurăție pe lună. Iată de ce era important ca evreul să facă încă de pe atunci distincție între lucrurile necurate în sine și cele necurate din pricina simbolisticii lor. Era și mai important faptul că procesul de curățire se finaliza cu aducerea unei jertfe de ispășire și a unei arderi de tot la ușa Cortului Întâlnirii în fiecare lună.

Dacă naștera era ceva mai rar și privea doar pe femei, dacă lepra era și mai rară, dacă atingerea de animale necurate putea fi în mare măsură prevenită, scurgerea de sămânță și de sânge nu pot fi împiedicate.

Starea de necurăție fizică era un prilej de meditație asupra sfințeniei lui Dumnezeu și asupra necesității curățirii inimii. Dumnezeu vroia să se asigure că vor exista multe prilejuri de meditație asupra acestui aspect.

De altfel, pasajul (ca și altele din Levitic) ridică o întrebare: de ce ar dura atât de mult starea de necurăție? Sau altfel spus: dacă după prima zi era curat, de ce trebuia să mai numere șapte zile pentru curățirea lui? Într-adevăr, în 15:13 autorul ne spune: „După ce va fi curățit de scurgerea lui, omul acela să numere șapte zile pentru curățirea lui, să-și spele hainele, să-și scalde trupul în apă și va fi curat.” Din câte înțeleg eu, în prima zi trebuia să se scalde în apă, apoi să aștepte șapte zile și apoi să aducă jertfă. Dacă el era curat după prima zi, de ce mai era nevoie să aștepte încă șapte zile pentru curățirea lui? O situație asemănătoare o găsim în cazul curățirii celui bolnav de lepră (vezi cap. 14). Același lucru îl întâlnim și în capitolul 12 când, după cele șapte zile de necurăție, femeia mai trebuie să aștepte treizeci și trei de zile pentru curățirea ei.

Care ar fi diferența între cele două perioade de necurăție? Se pare că prima avea în vedere posibilitatea contaminării, iar a doua insista pe interdicția de merge la sfântul Locaș. Astfel, după prima perioadă, cel întinat nu mai era contagios, iar după a doua putea să se înfățișeze și la Cortul Întâlnirii. Deci, cele două lucruri pe care le subliniază aceste ritualuri sunt:

- Atenție la contaminare!
- Sfințenia lui Dumnezeu este total incompatibilă cu necurăția!

Dumnezeu era un Dumnezeu sfânt. Nu te puteai apropia de El oricum. Ba mai mult, era atât de sfânt, încât trebuia să aștepti șapte zile sau chiar șaiszeci și șase până la curățirea ta deplină.

Prin regulile din capitolul 15, Dumnezeu atrage atenția asupra domeniului sexualității și asupra așteptărilor Sale înalte cu privire la curăția omului în acest domeniu. După cum respectarea legii alimentare era și un prilej de meditație cu privire la curăția inimii evreului atunci când stătea la masă, regulile din capitolul 15 puteau fi un prilej de cercetare cu privire la curăția din domeniul sexualității. Sexualitatea este un dar divin cu totul deosebit. De aceea, pervertirea acestui dar produce o pervertire profundă a personalității; de aceea, standardele lui Dumnezeu sunt foarte înalte și merg până acolo încât: „Nimeni să nu poftască pe soția aproapelui său.”

***

Să analizăm cu atenție provocarea pe care ne-o aruncă aceste capitole din Levitic (11-15). Ideea fundamentală este legată de pedagogia divină: curățirea fizică devine un instrument didactic prin care Yahwe vrea să îi învețe pe evrei necesitatea curățirii spirituale. Trebuia ca toate aceste reguli să îi ajute să se bucure tremurând. Prin ele, evreul trebuia să înțeleagă mai bine sfințenia lui Dumnezeu și incompatibilitatea absolută între prezența lui Dumnezeu și cea mai mică întinăciune. Prin aceste reguli, evreul își aducea aminte mereu de sfințenia lui Dumnezeu și de necesitatea indispensabilă a unei curățiri spirituale permanente. Și aici strălucește înțelepciunea lui Dumnezeu care intervine cu reguli practice în viața cotidiană a evreului pentru a-i aminti mereu și mereu despre sfințenia Lui. Acest aspect pedagogic este cel mai important. Însă el nu are doar un caracter general, ci și unul specific.

Evreul era chemat să își cerceteze atitudinile și faptele cu privire la domenii exacte, cum ar fi: statul la masă, nașterea unui copil, boală, pedeapsa lui Dumnezeu, izolarea de ceilalți, apropierea de ceilalți, sexualitatea. Cum mănânci? Cum treci prin perioada ce urmează nașterii? Cum reacționezi în fața leprei? Cum ai trece printr-o experiență de izolare și apoi de reprimire în tabără? Cum te raportezi tu la întoarcerea în tabără a unei persoane izolate altădată? Cum te raportezi tu la poruncile lui Dumnezeu referitoare la sexualitate? Evreul descoperea astfel că sfințenia lui Dumnezeu trebuia să se reflecte în toate domeniile vieții lui. Dumnezeu dorea ca totul să fie sfânt: alimentele, trupul, hainlele, casele. Totul trebuia să fie sfânt și curat. Evreului trebuia să îi răsune mereu în minte imperativul deuteronomic: „*Tu să te ții în totul totului tot, numai de Domnul Dumnezeul tău.*” (Deut. 18:13)

Apoi, aceste porunci erau importante și pentru împlinirea mandatului preoției. Prin aceste porunci, Israel era pus deoparte ca un neam sfânt și unic pe fața planetei. Și nu în ultimul rând, aceste porunci aveau și o rațiune medicală, evidențiindu-se astfel grija lui Dumnezeu pentru sănătatea fizică a comunității Sale, precum și responsabilitatea noastră față de trupul nostru.

O întrebare foarte importantă la care trebuie să răspundem este: de ce a dat Domnul aceste porunci de-abia acum și nu le-a stipulat încă din Exod 20-23? Într-adevăr, în Exod 20-23 Dumnezeu prezintă poporului condițiile legământului; apoi, în Exod 24 este încheiat legământul. Pare imoral să fie adăugate noi condiții după ce legământul a fost încheiat. Și totuși, Dumnezeu procedează astfel. De ce? Versetul 31 din capitolul 15 ne vine în ajutor: „*Așa să depărtați pe copiii lui Israel de necurățiile lor, ca să nu moară din pricina necurățiilor lor, dacă pângăresc Cortul Meu care este în mijlocul lor.*”

Răspunsul ar fi: Dumnezeu a premeditat să dea porunci noi după coborârea Sa în mijlocul taberei. Într-adevăr, noile porunci vizează curățirea lor și sunt motivate de prezența lui Dumnezeu în mijlocul lor. Noile porunci se referă adesea la curățirea fizică și îi învață despre sfințenia lui Dumnezeu și despre necesitatea sfințirii după modelul Celui ce a coborât printre ei.

Înțelegem astfel rolul capitolului 10 care pregătește noua secțiune a cărții. În primele nouă capitole, poporul învață cum să se apropie de Domnul. Ei învață că au nevoie de jertfe, de un mijlocitor ales de Dumnezeu și de o inimă sinceră și curată. În capitolul 10, ei sunt atenționați cu privire la sfințenia lui Dumnezeu și pricep următorul lucru: cu cât te apropii de Domnul, cu atât standardele se ridică (nu coboară) și cu atât mânia lui Dumnezeu se revarsă mai cu putere asupra celor neascultători. În capitolele 11-15 Dumnezeu nu face decât să dezvolte lecția din capitolul 10 și să prezinte poporului noile standarde. Deci, dacă Domnul a coborât în mijlocul lor, standardele s-au ridicat și nu au coborât. Apropierea de Domnul impune o și mai mare sfințire. Noi avem tendința ca, după ce neîmprietenim cu Domnul și ne apropiem de El, să ne permitem să negociem căile Lui și să tratăm unele lucruri cu neglijență, căci ne spunem noi: „Oare se va supăra atât de tare Prietenul nostru?” Este adevărat că

Domnul vrea o astfel de apropiere în care El să fie Prietenul nostru. Însă El va rămâne și Împăratul nostru și un foc mistuitor. Ba mai mult, cu cât ne vom apropia mai mult de El, cu atât cerințele și așteptările Sale vor fi mai mari. Deci, dacă Domnul care oferă iertarea pentru orice păcat a coborât în mijlocul lui Israel, aceasta nu înseamnă că Israel se putea culca pe o ureche. Dimpotrivă, el trebuia să vegheze cu și mai multă seriozitate asupra sfințirii Lui.

APLICAȚII - Levitic 11-15

În mod cert, această secțiune sugerează multe aplicații. Noi, în graba noastră, vom aminti doar câteva dintre ele.

a) capitolul 11 – Curățirea alimentelor

Înțelegerea strategiei preoției din Vechiul Legământ ne ajută să surprindem mai bine specificul strategiei Noului Testament. În Vechiul Legământ, poporul lui Dumnezeu era o națiune care locuia într-un spațiu geografic bine delimitat. În urma mărturiei lor, trebuia ca Neamurile să vină la ei pentru a Îl cunoaște pe Domnul. În Noul Legământ, lucrurile stau exact invers: noi suntem un popor risipit printre popoare și suntem chemați să mergem cu Evanghelia până la marginile pământului. Pentru a atrage atenția și a stârni curiozitatea, cei din vechime șocau celelalte neamuri prin practici culturale unice: Sabatul, legea alimentară etc. Fiind o altă națiune, o altă etnie, aceste diferențe culturale erau privite cu toleranță de neamurile din jur și prin ele, erau provocate să cerceteze mai mult această națiune ciudată a evreilor.

În Noul Legământ, noi suntem vizitatorii și suntem de etnii diferite în spații diferite. De aceea, strategia lui Dumnezeu stipulează ideea de adaptare culturală. Noi nu trebuie să șocăm deloc prin practicile culturale, ci doar prin faptele noastre bune. Creștinul are o anumită etnie și naționalitate și trăiește în spațiul geografic în care s-a născut. Aparținând aceluiași spațiu cultural, asumarea unor practici culturale diferite nu mai este ceva ușor tolerabil. O națiune este mai tolerantă față de practicile culturale ale unei alte națiuni (și în acest caz există limte puternice ale toleranței). Însă ea nu poate fi tolerantă față de practici culturale distincte ale propriilor membrii.

De aceea, strategia șocului cultural nu se potrivește nicidecum contextului nou-testamental. Descoperim în Dumnezeu un Mare Sociolog, Antropolog și Psiholog care știe ce strategie să aplice în funcție de context. În Noul Legământ, noi suntem chemați să ne adaptăm culturii în care dorim să vestim Evanghelia. De aceea, Dumnezeu a desființat în Noul Legământ atât Sabatul, cât și legea alimentară (vezi Romani 14, Fapte 10-11). Dumnezeu nu mai așează bariere sociale între noi și necreștini. Însă mulți creștini le așează ei înșiși în râvna lor lipsită de înțelepciune pentru sfințenie. Creștinul trebuie să facă distincție între o practică culturală și fărădelege. Practicile culturale nu sunt de regulă păcătoase în sine, însă ele sunt pervertite de lume și degenerază în păcat.

Biserica se sperie și anatemizează practicile culturale. Creștinul nu trebuie însă să șocheze prin practici culturale diferite, ci prin sfințirea practicilor culturale pervertite de

societate. A te adapta culturii în care preoțesti înseamnă jertfă, înseamnă să ieși din spațiul comodității și al confortului și să evadezi din subcultura bisericească. Biserica are tendința să se închidă într-o subkultură și să piardă limbajul culturii din afară. Scriptura ne chemă să ieșim din subcultura bisericească și să ne depășim propriile prejudecăți și inhibiții și să devenim cu adevărat relevanți cultural. Este ceea ce Pavel spunea în 1 Corinteni 9:19-23: „Căci măcar că sunt slobod față de toți, m-am făcut robul tuturor, ca să câștig pe cei mai mulți. Cu iudeii, m-am făcut ca un Iudeu, ca să câștig pe Iudei; cu cei ce sunt sub Lege, m-am făcut ca și când aș fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câștig pe cei ce sunt sub Lege; cu cei ce sunt fără Lege, m-am făcut ca și cum aș fi fost fără Lege (măcar că nu sunt fără o lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub legea lui Hristos), ca să câștig pe cei fără Lege. Am fost slab cu cei slabi ca să câștig pe cei slabi. M-am făcut tuturor totul ca, oricum, să măntuiesc pe unii din ei. Fac totul pentru Evanghelie, ca să am și eu parte de ea.”

De multe ori, însă, Biserica inventează interdicții care așază bariere sociale și culturale foarte puternice față de cei din lume. Iată care ar fi aceste principale interdicții:

- i. nu te ruja, nu te machia, nu te îmbrăca asemeni celorlalți ;
- ii. nu intra într-un bar sau nu te duce la o petrecere ;
- iii. nu consuma sub nici o formă băuturi alcoolice;
- iv. nu dansa;
- v. nu asculta muzică contemporană;
- vi. nu te uita la televizor.

Este adevărat că îmbrăcămintea poate fi extravagantă și indecentă și poate fi o manifestare a afirmării de sine. Este adevărat că, de multe ori, petrecerile și dansul degenerază în desfrâu. Este adevărat că, uneori, consumul băuturilor alcoolice duce la beție, că există muzică ce are versuri foarte vulgare și că televiziunea este un canal prin care ese promovează cu putere imoralitatea. Însă ce ar trebui să facă creștinul? Din pricina acestor pericole reale, ar trebui să se izoleze de societate? Nu este el chemat ca, prin înțelepciune și prin puterea Duhului Sfânt, să sfințească aceste practici culturale? Poți să fii la modă și de asemenea decent și îmbrăcat cu bun gust. Dansul poate fi decent și poate, de asemenea, fi o modalitate autentică de manifestare a bucuriei. Poți consuma vin cu măsură fără să te îmbeți, bucurându-te de lichidul creat de Dumnezeu pentru a înveseli inima omului (vezi Psalmul 104 :14-15); și poți face o selecție cu privire la emisiunile pe care le vizionezi și la melodiile pe care le asculți. Atunci, nu numai că vei fi normal și adaptat culturii secolului al XXI-lea, dar vei și șoca printr-o dimensiune a normalității străine societății care pervertește totul. Vei fi sare și lumină, aducând valorile divine în mijlocul practicilor culturale pervertite de societate.

Adaptarea culturală nu înseamnă doar sfințirea practicilor culturale de mai sus, ci înseamnă mai mult. Un lucru care mi se pare important este limbajul folosit. Biserica își formează propria subkultură și propriul limbaj. Și atunci când încearcă să vorbească lumii, vorbește cu adevărat în limbi străine. Astfel, putem specifica faptul că, din acest punct de vedere, sunt mult mai mulți creștini decât credem care vorbesc în limbi.

Ne aducem aminte din cartea Faptele Apostolilor cum Pavel își adaptează discursul contextului cultural și social și nivelului de înțelegere al auditoriului. Creștinul trebuie să își însușească limbajul culturii sale și să cunoască problemele și nevoile societății actuale. Și aici, ziarul, internetul, radio-ul, televizorul, cărțile, teatrul, filarmonica, cinematograful trebuie să constituie surse constante de informare. Alături de aceste lucruri, este vitală umblarea printre oameni, ascultarea lor, frământarea minții pentru a înțelege ce se petrece în sufletele lor.

Nu este acum timpul să argumentăm că practicile culturale puse în discuție nu sunt păcătoase în sine, ci pot fi fie sfințite, fie pervertite. Totuși, voi oferi spre meditație celor care sunt împotriva acestui concept câteva pasaje din Scriptură.

- Domnul către Ierusalim:

„Te-am scaldat în apă, te-am spălat de sângele de pe tine și te-am uns cu untdelemn. Ți-am dat haine cusute cu fir, și o încălțăminte de piele de vițel și te-am îmbrăcat cu mătase. Te-am împodobit cu scule scumpe, și-am pus brățări la mână și o salbă la gât ; și-am pus o verigă în nas, cercei în urechi și o cunună minunată pe cap. Astfel, ai fost împodobită cu aur și cu argint și ai fost îmbrăcată cu in subțire, cu mătase și cu cusături cu fir. Ai mâncat floarea făinii, miere și untdelemn. Erai de o frumusețedesăvârșită, ba ajunseseși chiar împărăteasă...” (Ezechiel 16:9-14)

Oare dacă aceste podoabe ar fi necurate în sine, le-ar mai folosi Yahwe ca metafore pentru a descrie cum a umplut de slavă și frumusețe Ierusalimul?

- *„Tu (Domnul) faci să crească iarba pentru vite și verdețuri pentru nevoile omului, ca pământul să aibă hrană: vin care înveselește inima omului, untdelemn care îi înfrumusețează fața și pâine care-i întărește inima.”* (Psalmul 104:14-15)

Pâine avem voie să mâncăm; dar de ce nu avem voie să bem vin și să ne înfumusețăm fața folosind diferite substanțe?

- *„Maria, proorocița, sora lui Aaron, a luat în mână o timpană și toate femeile au venit după ea cu timpane și jucând (dansând – NIV etc.)”* (Exod 15:11)
- *„David juca (dansa – NIV etc.) din răspuțeri înaintea Domnului și era încins cu efodul de in subțire... și [Mical] văzând pe împăratul David sărind și jucând (dansând) înaintea Domnului, l-a disprețuit în inima ei... și Mical, fata lui Saul, nu a avut copii până în ziua morții ei.”* (2 Samuel 6:14, 16, 23)
- *„Mical, fata lui Saul, se uita pe fereastră și când a văzut pe împăratul David sărind și jucând (dansând), l-a disprețuit în inima ei.”* (1 Cronici 15:29)
- *„Lăudați-L cu timpane și cu jocuri (dansuri – NIV etc.), lăudați-L cântând cu instrumente cu coarde și cu cavatul.”* (Psalmul 150:4)
- *„Să laude Numele Lui cu jocuri (dansuri), să-L laude cu toba și cu arfa!”* (Psalmul 149:3)
- *„... eu [Înțelepciunea] eram meșterul Lui, la lucru lângă El și în toate zilele eram desfătarea Lui, jucând (dansând) neîncetat înaintea Lui, jucând (dansând) pe rotocolul pământului și găsindu-mi plăcerea în fiii oamenilor.”* (Proverbe 8:30-31)
- *„... puneți-i un inel în deget și încălțăminte în picioare. Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l. Să mâncăm și să ne veselim (...) și au început să se veselească. Fiul cel mare era la ogor. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit muzică și jocuri (dansuri – NIV etc.)”* (Luca 15:22-25)

Ce este dansul? Este o mișcare a trupului în ritmul muzicii. Oare dacă dansul, definit ca o mișcare a trupului în ritmul muzicii, ar fi ceva necurat în sine, ar mai apărea el în toate pasajele de mai sus? Pentru cineva cu mintea deschisă, este cât se poate de clar că dansul și muzica sunt daruri divine prin intermediul cărora să ne putem exprima sentimentele, fie de bucurie, fie de jale. Dacă societatea pervertește muzica, înseamnă că trebuie să renunțăm la ea? Dacă societatea pervertește dansul, înseamnă că Biserica trebuie să renunțe la el?

Chemarea Domnului este să fim normali înaintea Lui, sfințind practicile culturale nepăcătoase.

Să te adaptezi culturii în care trăiești și să rămâi sfânt în același timp, nu este un lucru ușor. Mulți creștini au interiorizat de mici norme inventate de oameni care au așezat puternice bariere sociale între ei și ceilalți. Să te schimbi înseamnă să îți înnoiești mintea pentru a putea să învingi inhibițiile și problemele de conștiință cauzate de interiorizarea unor date omenești, înseamnă să îți învingi propria rezistență la schimbare, înseamnă să îți asumi riscuri și responsabilități și să pășești în locuri minate. Înseamnă să nu fugi de lume și mereu să îți frământezi mintea pentru a găsi granița dintre relevanța culturală și compromis, înseamnă să te faci robul tuturor pentru a mântui pe unii dintre ei.

b) Capitolul 13 Diagnosticarea leprei

Lepra este un simbol al păcatului, ea are câteva trăsături:

- Apare într-o dimensiune mică la început;
- Se extinde cu rapiditate în timp;
- Anulează simțurile;
- Degradează trupul și îl aduce într-un stadiu respingător;
- Aduce în final moartea;
- Se răspândește cu rapiditate în comunitate.

În plan spiritual, păcatul are aceleași caracteristici. De obicei, păcatul intră în viața noastră într-o formă mai mică și aparent neglijabilă. Însă, o dată ce a intrat, păcatul nu rămâne inactiv. El se dezvoltă, se multiplică și începe să pună stăpânire pe cât mai multe domenii ale vieții noastre. O caracteristică generală a păcatului este aceea că robește. Păcatul este, de asemenea, un virus care, o dată intrat în organism, se multiplică până când îl distruge în întregime.

Știm din Epistola către Evrei că, după ce amăgește, păcatul înfășoară lesne. De exemplu, un bărbat se uită într-o zi la imagini pornografice pe internet timp de 5 minute. Peste câteva zile se uită din nou, însă 10 minute. Apoi cumpără și reviste și filme porno. Începe apoi să se masturbeze. După câțiva ani, începe să frecventeze casele de toleranță. Încetul cu încetul, banii lui, energiile lui sunt subordonate obținerii plăcerii sexuale. Este gata să mintă, să fure, să renunțe la multe, chiar la prieteni dragi, pentru a păstra plăcerea sexuală în viața sa. Păcatul a intrat într-o dimensiune mică (5 minute...), dar apoi s-a multiplicat, a robit, a dat naștere și altor păcate și i-a afectat toate domeniile vieții.

Dar după ce amăgește și înfășoară lesne, păcatul împietrește. La fel ca lepra, anulează simțurile (și astfel, mulți pacienți refuză tratamentul deoarece nu simt durerea), în același mod, păcatul afectează reacția normală a conștiinței și a sufletului. La început, conștiința reacționează cu putere și sufletul se simte pângărit și chinuit. Dar încetul cu încetul, regretele încep să dispară, scuzele și justificările se înmulțesc și apoi sentimentul vinovăției dispare cu desăvârșire. Binele este numit rău, iar răul este numit bine. Muștrarea și atenționarea nu au nici un efect. Sufletul devine imun la cercetarea Duhului.

Păcatul intrat și rămas în viața unui creștin aduce, în cele din urmă, moartea definitivă și căderea din har. Păcatul nu se va mulțumi doar să ne îndepărteze puțin de Dumnezeu, ci el va persevera până când ne va distruge credința, iar o inimă rea și necredincioasă ne va despărți de Dumnezeu cel viu. Și păcatul nu ne va afecta doar pe noi, ci și pe cei din jurul nostru. O altă caracteristică a păcatului este aceea că se răspândește cu rapiditate în comunitate. Să citim doar două pasaje care susțin această caracteristică:

- „Să nu îți necinstești fata, dând-o să fie curvă, pentru ca nu cumva țara să ajungă un loc de curvie și să ne umple de fărădelege.” (Levitic 19:29)

- „... am hotărât ca un astfel de om să fie dat pe mâna Satanei, pentru nimicirea cărnii, ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Isus. Nu vă lăudați bine. Nu știți că puțin aluat strică toată plămădeala?” (1 Corinteni 5:5-6)

Păcatul este contagios. Și cu cât persoana care se complăce în păcat este într-o funcție mai înaltă, cu atât păcatul se răspândește mai repede. Și trebuie să recunoaștem acest adevăr: păcatul este mult mai molipsitor decât neprihănirea. Și este lesne de înțeles: trăirea în păcat presupune urmarea dorințelor firii pământești, iar trăirea în neprihănirea înseamnă uciderea acestora.

Levitic capitolul 13 este extrem de important pentru noi. Noi reacționăm în fața leprei foarte rapid: dezgust, izolarea celui bolnav, cercetarea cu atenție a celui suspectat de lepră. De ce? Noi protejăm viața fizică a noastră și a comunității noastre. Însă în plan spiritual nu mai reacționăm cu aceeași promptitudine.

Dacă mi se pare că vecinul meu (în fața casei căruia copiii mei se joacă) are simptomele leprei sau ale unei boli transmisibile și foarte periculoase, oare ce voi face? Voi vorbi cu el și voi alerta autoritățile în timp record. Dar dacă vecinul meu este un frate în credință despre care mi se pare că se complăce într-un păcat, ce voi face? Recunosc că am tendința să închid ochii și să trec cu vederea. Nici măcar nu sunt sigur că e vorba de păcat, și să îl confrunt? E cam greu. Și las ca timpul să rezolve situația. Dacă reacționez astfel, înseamnă că eu nu cunosc și nu cred în consecințele mortale ale păcatului. Nu cred că legitățile din plan fizic caracteristice leprei se aplică exact la fel în plan spiritual când este vorba de păcat. Dacă aș crede că păcatul aduce cu repeziciune moartea în viața celui om și a comunității noastre, nu aș putea trece cu vederea. Chiar dacă mi se pare și nu sunt sigur, voi sta de vorbă, voi aduce un frate mai matur pentru a clarifica situația.

Ne aducem aminte că, din pricina pericolului instaurării unei epidemii, când era vorba de lepră, nu se neglija nici o reclamație, nu rămânea nedagnosticată nici o situație și se analiza cu atenție fiecare caz în parte. Și era vorba doar de niște mici simptome.

Oare care este mesajul Domnului pentru noi? El ne cheamă să aplicăm aceste principii și în plan spiritual. Dacă mi se pare că fratele meu se complăce în necurăție, nu pot sta nepăsător. Este posibil să greșesc, dar duhul mă îndeamnă să stau de vorbă cu fratele meu. Și dacă lucrurile mi se par încă neclare, trebuie să apelez la o persoană mai matură care să aducă lumină asupra situației. Trebuie să fiu în alertă. Dacă este vorba de păcat, el va aduce moarte în fratele meu și apoi în comunitatea mea. Din dragoste pentru el, pentru mine și pentru comunitatea mea, trebuie să am curajul să îl provoc, ca starea lui să fie analizată cu atenție.

Și dacă se dovedește a fi vorba despre păcat și fratele meu nu vrea să renunțe la el, atunci el trebuie îndepărtat din comunitate, spre binele lui și al comunității (vezi Mate 18; 1Corinteni 5).

Levitic 11-15   Completări, rectificări

Vom reveni pe scurt asupra unor aspecte din aceste capitole pentru a aduce niște completări.

- **Capitolul 12**

Necurăția femeii după naștere are un mesaj aparte în contextul religiilor idolatre ale vremii. În aceste religii, femeia era adesea zeificată tocmai datorită capacității sale de a naște copii, de „a da viață”. Există un cult al fertilității în care femeia ocupa adesea un rol important.

Dumnezeu însă spune că femeia după naștere este necurată. Cu siguranță că o asemenea perspectivă descurajează zeificarea femeii din pricina darului ei de a purta o sarcină. Femeia era necurată din pricina scurgerii de sânge. Însă nu așa a gândit Creatorul nașterea. În Eden ar fi fost un proces absolut minunat și fără dureri. Însă femeia s-a răzvrătit și a mâncat din pom. Și din această pricină, „femeii i s-a zis: «*voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta, cu durere îți vei naște copiii și dorințele tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine.*»” (Geneza 3:16) Cu ocazia nașterii, femeia nu trebuia să fie purtată de gânduri deșarte de zeificare, ci trebuia să își aducă aminte de vulnerabilitatea ei în fața războiului spiritual și de consecințele alegerii Evei.

În ceea ce privește diferența perioadelor de curăție în funcție de sexul pruncului, mai este o interpretare. Dumnezeu nu ar face altceva decât să sublinieze funcția de autoritate a bărbatului. Deși femeia și bărbatul au aceeași valoare înaintea lui Dumnezeu, bărbatul are o responsabilitate mai mare și poziția de autoritate în planurile Domnului. Bărbatul, și nu femeia, trebuia să poarte un semn distinctiv (circumcizia). Acest semn le aducea aminte că din ei va veni Mesia, sămânța promisă de Domnul. (Geneza 3:15)

• **Levitic 13-14**

Nu cred că am comentat prea mult lepra de pe case și de pe haine. Am subliniat că, de regulă, lepra de pe haine apărea din pricina păcatului proprietarului. Vedem, însă, că este un alt mod prin care Domnul atenționează pe cel păcătos. Domnul lovește în unele situații mai întâi casa, apoi haina și abia apoi pe proprietar.

Dumnezeu nu mâhnește cu plăcere pe fiii oamenilor. El dorește ca aceștia să se pocăiască pentru ca El să își poată potoli mânia. Lovirea cu lepră a casei și a hainei era un avertisment: „ai grijă, mânia Domnului este aproape.” Astfel de atenționări pot veni chiar înaintea unei decizii și nu după înfăptuirea unui păcat. Uneori, înclinăm să luăm o decizie greșită. Domnul, însă, nu ne lovește cu mânia Sa aprinsă, dar ne trimite avertismente. Uneori se întâmplă chiar să dai cu capul de ceva. Dumnezeu ne poate atenționa în fel și chip. Lepra de pe haine și case era un astfel de avertisment. Și cred că pot spune că lui Dumnezeu Îi plac „focurile de avertisment”. Lui Dumnezeu Îi place să ne atenționeze înainte ca să ne trăsnească cu mânia Sa.

Întrebarea este dacă mai luăm aminte la focurile Sale de avertisment dinaintea revărsării pedepsei Sale. Cel înțelept ia seama la avertismentele Domnului, iar după ce casa îi este lovită de lepră, ia decizia așteptată de Domnul. Cel nebun interpretează avertismentul ca pe o încercare și ca pe un atac al celui rău. El nu vrea să admită că este pe un drum greșit. Accidentele din drum nu sunt pentru el atenționări, ci obstacolele celui rău. Este adevărat că de multe ori, Domnul ne încercă prin tot felul de situații, însă de multe ori, ne atenționează și pedepsește. Ferice de cel care deosebește încercarea Domnului de mustrarea sa, și care vede dragostea Lui atât în încercare, cât și în mustrare.

• **Levitic 15**

Prima dată am interpretat cele două pasaje din Levitic capitolul 15 ca un tot. La o privire diferită, lucrurile nu cred că stau așa, ci este vorba de două situații diferite, și anume:

a) **Necurățiile bărbatului**

- i. **15:1-15** **Necurăția ca scurgere din trup:** Poporul pare să aibă în vedere nu scurgerea de sămânță ci alte scurgeri din trup: puroi,

sânge, limfă etc. Pentru aceste scurgeri, evreul trebuia să fie necurat șapte zile și apoi să aducă jertfă.

- ii. **15:16-18 Necurăția ca scurgere de sâmbânță:** În cazul poluției, evreul era necurat doar o zi și nu mai era nevoie să aducă jertfă la Cort.

b) Necurățiile femeii

- i. **15:19-24 Necurăția la ciclul menstrual:** În acest caz, femeia era necurată șapte zile și nu trebuia să aducă la Cort jertfă.
- ii. **15:25-30 Necurăția în urma unor scurgeri de sânge prelungite:** În cazul dereglării ciclului menstrual, femeia era necurată în tot timpul scurgerii și încă șapte zile după încetarea scurgerii. Doar în această situație trebuia să aducă și jertfă la Cort.

Deci, Dumnezeu nu a programat ca fiecare evreu să meargă la Cort în fiecare lună, ci doar ca în fiecare lună să își aducă aminte de sfințenia lui Dumnezeu și de necesitatea curățirii sale permanente.

• Aspecte medicale

Nu este timpul să dezvoltăm acest subiect acum. Menționez însă că aceste capitole sunt uimitoare pentru medicii moderni. Înainte de marile descoperiri ale secolelor al XIX-lea și al XX-lea, evreii se bucurau de legi extraordinare care le protejau viața și sănătatea. Aduc aminte faptul că medicii și psihologii recomandă abținerea sexuală pentru perioada imediată nașterii (timpul de abținere fiind foarte apropiat celui indicat în Levitic 12) și în perioada menstruației. Simptomatologia din Levitic 13 este uimitor de exactă, iar principiul contagiunii și carantinei este abordat cu o seriozitate specială. Acest lucru ne atrage atenția asupra responsabilității noastre față de trupul nostru. El nu este al nostru, ci aparține Domnului. Și este al Domnului de două ori pentru că în primul rând, El ne-a creat, și apoi ne-a și răscumpărat. Trupul este templul Duhului Sfânt.

Cum ne îngrijim noi de trupul nostru? Lui Dumnezeu Îi place să fim curăți, sănătoși și plini de grijă față de propriul nostru trup. De aceea, igiena personală, un somn regulat, o alimentație regulată și responsabilă, practicarea sportului, cererea ajutorului specialiștilor sunt obligatorii în viața unui credincios. De ce mă spăl pe cap și mă pieptăn? Păi, mai întâi mă gândesc la părerea celor din jur și apoi la sănătatea părului meu. Dar pot să fiu liber față de părerea oamenilor. Trebuie să înțeleg că ar trebui să fiu frumos înaintea Domnului, iar Domnul iubește curățenia, frumusețea și ordinea. De cele mai multe ori, noi ne gândim că suntem reprezentanți ai Săi pe pământ și că trebuie să fim modele prin toate în fața oamenilor. Este foarte adevărat acest lucru. Însă, chiar dacă cineva ar fi singurul locuitor al pământului, el tot ar trebui să se îngrijească să fie curat și aranjat, ordonat și frumos! De ce? Pentru că lui Dumnezeu Îi place curățenia, frumosul și ordinea. Simțul estetic și iubirea frumosului derivă din El. El se bucură și Îi place când suntem curăți și aranjați înaintea Sa. Te-ai gândit vreodată că, după ce ți-ai pieptănat părul ciufulit și te uiți cu satisfacție în oglindă, Domnul zâmbește și se bucură, spunându-ți vesel: „Ce bine arăți!”?

În măsura în care vom învăța cât de mult este interesat Domnul de toate detaliile vieții noastre și că trebuie să facem toate lucrurile mai întâi înaintea Sa, vom

fi cu adevărat liberi! Da, liberi! Eliberați de robia aprecierilor celorlalți, de fuga deșartă după slava lumii.

Credinciosul trebuie să aibă o grijă specială față de trup. De câte ori faci baie pe săptămână? De câte ori te speli pe dinți în fiecare zi? Cât timp ocupă practicarea sportului sau munca fizică în viața ta? Cât de atent ești la propria alimentație etc. Dumnezeu nu ne vrea idolatri sau fanatici ai igienei, însă ne vrea normali și responsabili. În cele din urmă, ceea ce vom semăna, aceea vom și culege. Eficiența slujirii noastre depinde și de sănătatea noastră. Uneori, intervine Domnul în mod direct asupra stării noastre de sănătate. Însă, de multe ori culegem ce am semănat. Cel credincios este înțelept și are grijă de sănătatea trupului său.